

ZWIĄZEK
PRACODAWCÓW
POLSKA MIEDŹ
THE POLISH COPPER EMPLOYERS' ASSOCIATION

Monitoring Legislacji Międzynarodowej

Monitoring działań w UE (legislacja, publikacje) – 28 września 2022 r.

- **Informacje generalne o prawie UE – akty prawne i dokumenty strategiczne**

Horyzont Europa – program ramowy w zakresie badań naukowych i innowacji oraz zasady uczestnictwa i upowszechniania obowiązujące w tym programie – Rozporządzenie (UE) 2021/695 ustanawiające program ramowy w zakresie badań naukowych i innowacji „Horyzont Europa” oraz zasady uczestnictwa i upowszechniania obowiązujące w tym programie

Rozporządzenie ustanawia program „Horyzont Europa” – program ramowy w zakresie badań naukowych i innowacji na okres obowiązywania wieloletnich ram finansowych na lata 2021–2027, a także określa zasady uczestnictwa i upowszechniania obowiązujące w tym programie. Rozporządzenie:

- wyznacza ramy regulujące wsparcie Unii Europejskiej (UE) na rzecz działalności związanej z badaniami naukowymi i innowacją w odniesieniu do celów naukowych i technologicznych do zrealizowania oraz powiązanych priorytetów, wskazuje ogólne kierunki takich działań, a także ustanawia całkowitą maksymalną kwotę i szczegółowe zasady udziału finansowego UE w programie ramowym oraz wielkość wkładów w każde z przewidzianych działań;
- określa zasady uczestnictwa przedsiębiorstw, ośrodków badawczych i uczelni oraz ustanawia zasady regulujące upowszechnianie wyników badań.

Program jest realizowany poprzez:

- program szczegółowy ustanowiony decyzją (UE) 2021/764;
- wkład finansowy na rzecz Europejskiego Instytutu Innowacji i Technologii (EIT) ustanowionego rozporządzeniem (UE) 2021/819;
- program szczegółowy w zakresie badań w dziedzinie obronności ustanowiony rozporządzeniem (UE) 2021/697.

Celem ogólnym programu jest osiągnięcie naukowego, technologicznego, gospodarczego i społecznego oddziaływania w wyniku inwestycji UE w badania naukowe i innowacje, aby:

- wzmocnić bazę naukową i technologiczną UE oraz przyczynić się do zwiększenia konkurencyjności we wszystkich państwach członkowskich UE, w tym w przemyśle;
- zrealizować strategiczne priorytety UE i przyczynić się do realizacji jej strategii politycznych i celów;
- sprostać globalnym wyzwaniom, w tym osiągać cele zrównoważonego rozwoju ONZ poprzez kierowanie się zasadami Agendy 2030 i porozumienia paryskiego;
- wzmocnić europejską przestrzeń badawczą (EPB).

Program ma zatem maksymalnie zwiększyć unijną wartość dodaną przez skoncentrowanie się na celach i działaniach, których skuteczna realizacja przez państwa członkowskie nie jest możliwa samodzielnie, lecz poprzez współpracę.

Program ma następujące cele szczegółowe:

- rozwijanie, promowanie i zwiększanie doskonałości naukowej, wspieranie tworzenia i rozpowszechniania wysokiej jakości nowej podstawowej i stosowanej wiedzy, umiejętności, technologii oraz rozwiązań, wspieranie szkoleń i mobilności naukowców,

przyciąganie utalentowanych ludzi na wszystkich poziomach oraz przyczynianie się do pełnego wykorzystywania puli talentów UE w działaniach wspieranych w ramach programu;

- generowanie wiedzy, wzmocnienie oddziaływania badań naukowych i innowacji na kształtowanie, wspieranie i realizację polityki UE oraz wspieranie dostępu do innowacyjnych rozwiązań i ich absorpcji przez przemysł europejski, w szczególności małe i średnie przedsiębiorstwa, oraz sprostanie globalnym wyzwaniom społecznym, takim jak zmiana klimatu i realizacja celów zrównoważonego rozwoju;
- propagowanie wszelkich form innowacji, ułatwianie rozwoju technologicznego, demonstracji i transferu wiedzy i technologii oraz wzmocnienie wdrażania i wykorzystywania innowacyjnych rozwiązań;
- zoptymalizowanie realizacji programu pod kątem wzmocnienia europejskiej przestrzeni badawczej i zwiększenia jej oddziaływania i atrakcyjności, wspieranie opartego na doskonałości uczestnictwa w programie ze strony wszystkich państw członkowskich, w tym państw osiągających słabe wyniki w zakresie badań naukowych i innowacji, oraz ułatwianie tworzenia powiązań opartych na współpracy w dziedzinie badań naukowych i innowacji w Europie.

Strukturę programu przedstawiono poniżej, a jego łączny budżet wynosi 95,5 mld EUR w cenach bieżących (w tym 5,4 mld EUR z NextGenerationEU).

Filar I – Doskonała baza naukowa

Obejmuje on następujące komponenty:

- Europejska Rada ds. Badań Naukowych;
- działania „Maria Skłodowska-Curie”;
- infrastruktury badawcze.

Filar II – Globalne wyzwania i europejska konkurencyjność przemysłowa

Obejmuje on następujące komponenty:

- klaster „Zdrowie”;
- klaster „Kultura, kreatywność i społeczeństwo integracyjne”;
- klaster „Bezpieczeństwo cywilne na rzecz społeczeństwa”;
- klaster „Technologie cyfrowe, przemysł i przestrzeń kosmiczna”;
- klaster „Klimat, energia i mobilność”;
- klaster „Żywność, biogospodarka, zasoby naturalne, rolnictwo i środowisko”;
- niejądrowe działania bezpośrednio podejmowane przez Wspólne Centrum Badawcze Komisji Europejskiej.

Filar III – Innowacyjna Europa

Obejmuje on następujące komponenty:

- Europejska Rada ds. Innowacji (EIC);
- europejskie ekosystemy innowacji (EIE);
- Europejski Instytut Innowacji i Technologii (EIT).

Część – Rozszerzenie uczestnictwa i wzmacnianie europejskiej przestrzeni badawczej

Obejmuje ona następujące komponenty:

- rozszerzanie uczestnictwa i rozpowszechnianie doskonałości;
- zreformowanie i usprawnienie europejskiego systemu badań naukowych i innowacji.

Misje to portfolio działalności w zakresie badań naukowych i innowacji, opartej na doskonałości, ukierunkowanej na skutki i obejmującej wiele dyscyplin i sektorów, które mają:

- osiągnąć w ustalonych ramach czasowych mierzalny cel, który nie mógłby zostać osiągnięty w drodze działań indywidualnych;
- oddziaływać na społeczeństwo i kształtowanie polityki poprzez naukę i technologię;
- być istotne dla znacznej części ludności UE oraz dla szerokiego kręgu obywateli UE.

W rozporządzeniu wskazano pięć obszarów ewentualnych misji:

- dostosowanie do zmiany klimatu, w tym przemiany społeczne;
- choroby nowotworowe;
- zdrowe oceany, morza oraz wody przybrzeżne i śródlądowe;
- neutralne dla klimatu i inteligentne miasta;
- zdrowa gleba i żywność.

Z każdym obszarem misji powiązana jest specjalna rada ds. misji, która doradza Komisji w zakresie definiowania, projektowania i wdrażania poszczególnych misji.

Utworzono zoptymalizowany krajobraz obejmujący trzy formy partnerstw europejskich (współfinansowane, współprogramowane i zinstytucjonalizowane), w ramach których UE, organy krajowe i sektor prywatny zobowiązują się do wspierania działań w zakresie badań naukowych i innowacji.

EIC ustanowiono jako centralnie zarządzany punkt kompleksowej obsługi w celu realizacji działań w ramach filaru III „Innowacyjna Europa”, związanych z EIC. EIC koncentruje się głównie na przełomowych i radykalnych innowacjach, ukierunkowanych w szczególności na innowacje tworzące nowe rynki, a jednocześnie wspiera także wszystkie rodzaje innowacji, w tym innowacje stopniowe.

Więcej informacji:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=celex%3A32021R0695>

- **Prowadzone procesy konsultacyjne:**

1. Policz emisje z transportu – „CountEmissions EU”

Konsultacje publiczne przepisów prawa ochrony środowiska oraz transportu w UE – zgodnie z założeniami Europejskiego prawa o klimacie oraz Komunikatu KE Strategia na rzecz zrównoważonej i inteligentnej mobilności – europejski transport na drodze ku przyszłości – II Etap legislacyjny – Konsultacje publiczne. Ostateczny termin na przesłanie opinii lub wypełnienie kwestionariusza online udostępnionego przez KE to 17 października 2022 r.

Inicjatywa ta określa wspólne ramy obliczania i sprawozdawczości w zakresie emisji gazów cieplarnianych związanych z transportem. Mogą one być stosowane zarówno w sektorze transportu pasażerskiego, jak i towarowego. Przejrzyste informacje umożliwią usługodawcom monitorowanie i ograniczenie emisji oraz poprawę efektywności świadczonych przez nich usług transportowych, a także umożliwią użytkownikom wybór najbardziej zrównoważonej opcji.

Głównymi zainteresowanymi stronami są podmioty z zajmujące się transportem i logistyką działające w sektorach transportu towarowego i pasażerskiego, w tym właściciele ładunków, pośrednicy, przewoźnicy, pasażerowie, platformy handlu elektronicznego, klienci i organy krajowe państw UE.

Link: <https://pracodawcy.pl/policz-emisje-z-transportu-countemissions-eu/>

2. Ocena końcowa programu EUROSTARS-2

Konsultacje publiczne przepisów prawa w dziedzinie badań naukowych i innowacji – ocena na podstawie decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady nr 553/2014/UE z dnia 15 maja 2014 r. („decyzja w sprawie programu Eurostars-2”), będącym inicjatywą opartą na art. 185, w ramach programu „Horyzont 2020” – I Etap legislacyjny – Zaproszenie do zgłaszania uwag. Ostateczny termin na przesłanie opinii to 21 października 2022 r.

Inicjatywa Eurostars–2 oparta na art. 185 jest partnerstwem publiczno–publicznym (P2P) ustanowionym na zasadzie dobrowolności przez państwa członkowskie UE i kwalifikuje się do znacznego wkładu finansowego z programu ramowego UE w zakresie badań naukowych. Została ona ustanowiona w drodze zwykłej procedury ustawodawczej UE i wymaga specjalnej jednostki ds. realizacji. Zgodnie z przepisami wynika to z art. 185 TFUE (dawny art. 169 TWE). Udział UE został formalnie podjęty na mocy decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady nr 553/2014/UE z dnia 15 maja 2014 r. („decyzja w sprawie programu Eurostars–2”). Decyzja ta weszła w życie w dniu 27 czerwca 2014 r. Eurostars–2 ma na celu sprostanie wspólnym wyzwaniom w konkretnych obszarach badań naukowych poprzez stworzenie korzyści skali i synergii między krajowymi i unijnymi programami badawczymi i inwestycjami. Ambicją programu jest osiągnięcie integracji naukowej, zarządczej i finansowej między krajowymi programami badawczymi w danej dziedzinie.

Inicjatywa ta opiera się na rozporządzeniu w sprawie programu „Horyzont Europa”/ocenie skutków i dostosowuje występujący lub wykorzystywany na miejscu mechanizm do podstawy prawnej, przy czym wyniki badania rynku prowadzą do długoterminowego zrównoważonego rozwiązania.

Celem niniejszego badania oceniającego Eurostars–2 jest wkład w ocenę ex post programu „Horyzont 2020”, która ma się odbyć pod koniec 2023 r. W ramach badania oceni i określi się, co sprawdziło się, a co nie, jakie wnioski należy wyciągnąć, a także wskaże się zalecenia dotyczące tego, w jaki sposób program ramowy może zostać usprawniony w perspektywie krótko– i długoterminowej. Wyniki oceny przełożą się na sprawozdanie i zalecenia dotyczące przyszłych podobnych inicjatyw mających na celu wspieranie innowacyjnych MŚP, w oparciu o dostępne odpowiednie dowody, z uwzględnieniem wszystkich aspektów oceny śródkresowej określonych w podstawie prawnej i z poszanowaniem wytycznych Komisji dotyczących lepszego stanowienia prawa.

Link: <https://pracodawcy.pl/ocena-koncowa-programu-eurostars-2/>

- **Publikacje, stanowiska oraz inne informacje:**

1. Strategia UE na rzecz bioróżnorodności 2030

Biodiversity strategy for 2030

Unijna strategia na rzecz bioróżnorodności 2030 jest wszechstronnym, ambitnym i długoterminowym planem mającym na celu ochronę przyrody i odwrócenie procesu degradacji ekosystemów.

Celem strategii jest odbudowa bioróżnorodności w Europie do 2030 r. poprzez zastosowanie konkretnych działań i wypełnienie zobowiązań. Zaproponowano w niej, jaki wkład UE może wnieść w przyszłe międzynarodowe negocjacje w sprawie globalnych ram bioróżnorodności na okres po 2020 roku.

W ramach strategii, stanowiącej zasadniczy element Europejskiego Zielonego Ładu, wspierana będzie również ekologiczna odbudowa gospodarki w następstwie pandemii COVID-19.

Dzięki unijnej strategii różnorodność biologiczna w Europie ma zostać odbudowana do 2030 r. dla dobra ludzi, klimatu i planety. W kontekście przewidywanej sytuacji po pandemii COVID-19 celem strategii jest budowanie odporności naszych społeczeństw na przyszłe zagrożenia, takie jak:

- skutki zmian klimatu,
- pożary lasów,
- brak bezpieczeństwa żywnościowego,
- występowanie chorób – w tym poprzez ochronę dzikiej fauny i flory i zwalczanie nielegalnego handlu dziką fauną i florą.

Link: <https://pracodawcy.pl/strategia-ue-na-rzecz-bioroznorodnosci-2030/>

2. Konferencja ODPORNA GOSPODARKA DZIĘKI CYFRYZACJI I PRZEMYSŁOWI 4.0

Związek Pracodawców Polska Miedź, organizator projektu Akademia Rozwoju Przemysłu 4.0 jest Partnerem Konferencji ODPORNA GOSPODARKA DZIĘKI CYFRYZACJI I PRZEMYSŁOWI 4.0

Podczas konferencji omówione zostaną trendy makroekonomiczne i perspektywy rysujące się przed firmami w związku z pojawieniem się w krótkim czasie szeregu czarnych łabędzi – czyli nieprzewidywalnych zdarzeń mających ogromny wpływ na świat i negatywnie oddziałujących na gospodarkę oraz społeczeństwo. Zaprezentowane zostaną przykłady dobrych praktyk - działań pozwalających na podniesienie efektywności energetycznej firm oraz kwestie zagrożeń w obszarze bezpieczeństwa danych.

Przedstawione zostaną najnowsze technologie Przemysłu 4.0, trendy i kierunki rozwoju.

Konferencja jest adresowana do szerokiego kręgu firm: związanych z produkcją i logistyką, dostawców maszyn i urządzeń, jak również do firm IT tworzących oprogramowanie dla przemysłu.

Zaproszenie jest kierowane do strategów biznesowych, liderów transformacji cyfrowej w przedsiębiorstwach, managerów. Zapraszamy instytucje otoczenia biznesu, strefy ekonomiczne, parki technologiczne. Udział uczestników jest nieodpłatny, organizatorzy liczą na szeroką wymianę wiedzy i doświadczeń!

Link: <https://pracodawcy.pl/konferencja-odporna-gospodarka-dzieki-cyfryzacji-i-przemyslowi-4-0/>

3. Szczegółowy Opis Osi Priorytetowych Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 - XXVIII wersja SZOOP PO WER

Dokument obowiązuje od dnia zatwierdzenia przez Ministra Grzegorza Pude, tj. od 13 września 2022 r.

PO WER jest programem, który z jednej strony odpowiada na potrzeby reform w obszarach zatrudnienia, włączenia społecznego, edukacji, szkolnictwa wyższego, zdrowia i dobrego rządzenia, z drugiej zaś oferuje wsparcie bezpośrednie w obszarach, których wsparcie z poziomu krajowego jest uzasadnione obiektywnymi przesłankami. W programie, oprócz środków EFS dostępne będą także środki *Inicjatywy na rzecz zatrudnienia osób młodych*, dlatego wsparcie osób młodych do 29 r.ż. odbywa się w ramach PO WER, a nie w Regionalnych Programach Operacyjnych. Ponadto w PO WER wspierane są innowacje społeczne, projekty mobilności międzynarodowej i współpraca ponadnarodowa, a także szkolnictwo wyższe.

W realizacji Programu wykorzystywane są mechanizmy pozwalające osiągnąć komplementarność wewnątrzprogramową, takie jak Roczne Plany Działania, które są tworzone między innymi w oparciu o analizę potrzeb i możliwości zapewnienia komplementarności w odniesieniu do działań podejmowanych w Programie. W przypadku zidentyfikowanych potrzeb w tym zakresie stosowane są odpowiednie kryteria wyboru projektów, które zapewniają komplementarność wewnątrzprogramową. Ponadto komplementarność pomiędzy wypracowywanymi rozwiązaniami w poszczególnych osiach priorytetowych jest przedmiotem obrad forów takich jak Komitet Monitorujący czy odpowiednie grupy robocze przy Komitecie.

PO WER jest programem krajowym finansowanym ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS) oraz współfinansowanym z krajowych środków publicznych i prywatnych. Zgodnie z Umową Partnerstwa przyjętą 21 maja 2014 r., alokacja EFS na Program wynosi 4 437,7 mln EUR oraz 269,7 mln EUR środków specjalnej linii budżetowej w ramach Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych. Zatem, wkład UE na realizację PO WER wynosi 4 707,4 mln EUR a współfinansowanie ze środków krajowych – 752,2 mln EUR. Całkowita alokacja PO WER opiewa na kwotę 5 459 588 435 EUR.

Link: <https://pracodawcy.pl/szczegolowy-opis-osi-priorytetowych-programu-operacyjnego-wiedza-edukacja-rozwoj-2014-2020-xxviii-wersja-szoop-po-wer/>

Źródło: EUR-Lex, Komisja Europejska, Polsko-Niemiecka Izba Przemysłowo-Handlowa (AHK Polska), Portal Funduszy Europejskich, Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej